

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG251/2024
din 10.04.2024

cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”

Publicat : 25.04.2024 în MONITORUL OFICIAL Nr. 184-187 art. 361 Data intrării în vigoare

În temeiul art.7¹ alin.(6) și art.10 alin.(2) lit. e) din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320, art.476), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, conform anexei nr. 1;

2) modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr. 2.

2. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri:

1) va asigura elaborarea și punerea în aplicare a unui sistem de monitorizare, raportare și verificare anuală a economiilor de energie obținute în urma implementării măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul proiectelor finanțate sau cofinanțate din resursele financiare ale Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”;

2) va elabora și va aproba manualul operațional pentru implementarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” și ghidul de aplicare la acesta.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU Dorin RECEAN

Contrasemnează:

PROGRAM DE FINANȚARE

„Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” (în continuare - *Program FEERM*) are drept scop crearea instrumentelor financiare sub formă de grant și alocații, în calitate de stimulente financiare acordate beneficiarilor din cadrul acestuia, în calitate de măsură privind politicile publice în domeniul eficienței energetice, în vederea îmbunătățirii eficienței energetice de către consumatorii finali din sectorul rezidențial (în continuare - *consumatori casnici*).

2. Implementarea Programului FEERM se realizează din contul valorificării resurselor financiare colectate în cadrul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023, al resurselor financiare atrase sub formă de donații sau granturi în baza acordurilor semnate cu partenerii de dezvoltare și donatorii, precum și din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice (în continuare - *FRVE*), în calitate de măsuri de asistență socială pentru implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr.241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice.

3. Valorificarea resurselor financiare în cadrul Programului FEERM este organizată în baza produselor de finanțare, aprobate de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă, și destinate finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul clădirilor rezidențiale.

4. Obiectivul general al Programului FEERM este promovarea și facilitarea utilizării eficiente a energiei de către consumatorii casnici prin valorificarea potențialului de eficientizare a consumului de energie în clădirile rezidențiale, având drept rezultat reducerea cheltuielilor populației pentru resurse energetice, sporirea nivelului de confort în locuințe, îmbunătățirea aspectului estetic al clădirilor, creșterea valorii imobilelor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

5. Programul FEERM urmărește atingerea obiectivelor specifice:

1) realizarea a minimum 5,76 mii tone echivalent petrol (ktep) de noi economii de energie la consumatorii casnici;

2) asigurarea renovării unei suprafețe încălzite de cel puțin 507 m² din clădirile rezidențiale.

6. În sensul prezentului Program FEERM se utilizează noțiunile definite în Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu, Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, precum și următoarele noțiuni:

alocație - ajutor financiar pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, acordat în conformitate cu art.5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, destinat gospodăriei vulnerabile pentru acoperirea parțială a costurilor, cu investiția eligibilă din contul contribuției beneficiarului;

asociație de proprietari din condominiu (în continuare - *asociație*) - astfel cum este definită în Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

beneficiar - asociație de proprietari din condominiu sau proprietar al casei individuale, care a obținut stimulente financiare din mijloacele financiare ale Programului FEERM;

casă individuală (casă la curte) - astfel cum este definită în Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe. În sensul prezentului Program FEERM, casele de tip duplex se vor considera case individuale;

contract de finanțare - contract încheiat în scris între Centrul Național pentru Energie Durabilă și beneficiarul produsului de finanțare al Programului FEERM;

contribuția beneficiarului - mijloace financiare ale beneficiarului obținute din capitalul său propriu sau din credite și utilizate pentru cofinanțarea proiectului de implementare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie, în conformitate cu produsul de finanțare respectiv;

gospodărie vulnerabilă energetic (în continuare - *gospodărie vulnerabilă*) - consumator casnic de energie căruia i-a fost atribuită una dintre categoriile de vulnerabilitate energetică în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 704/2022 privind aprobarea Regulamentului cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie și a compensațiilor la energie sub formă de plată monetară;

investiție eligibilă - suma tuturor cheltuielilor eligibile pentru finanțare sau cofinanțare în cadrul proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în conformitate cu produsul de finanțare aplicabil în cadrul Programului FEERM;

produs de finanțare - totalitatea condițiilor pentru accesarea și acordarea

stimulentelor financiare din mijloacele financiare ale Programului FEERM;

sistem de alimentare centralizată cu energie termică (în continuare - *SACET*) - ansamblu de instalații de producere, de rețele termice și de instalații de utilizare a energiei termice dintr-o localitate sau dintr-o zonă a unei localități, legate printr-un proces comun de funcționare, destinate producerii, distribuției și utilizării energiei termice sub formă de aburi sau de apă fierbinte;

solicitant - asociație de proprietari din condominiu și/sau proprietar al casei individuale care solicită stimulente financiare din mijloacele financiare ale Programului FEERM;

stimulente financiare - suport financiar nerambursabil, sub formă de grant și alocație, acordat beneficiarilor din mijloacele financiare ale Programului FEERM pentru finanțarea sau cofinanțarea proiectelor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie;

venituri confirmate - veniturile efectiv încasate, ce pot fi confirmate documentar din sursele oficiale deținute de autoritățile publice, bănci, entitățile din domeniul financiar nebankar și/sau birourile istoriilor de credit, inclusiv remitențele care pot fi confirmate documentar, precum și veniturile confirmate în baza documentelor primare cu regim special prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 406-II/1997.

7. Principiile de funcționare ale Programului FEERM sunt:

1) *transparență* - principiu conform căruia se asigură punerea la dispoziția solicitanților și a beneficiarilor Programului FEERM, precum și a altor părți interesate a informațiilor complete și pertinente privind produsele de finanțare și activitatea acestuia;

2) *eficiență* - principiu conform căruia se asigură formarea și gestionarea Programului FEERM în vederea atingerii obiectivelor acestuia și obținerii celui mai bun rezultat pentru beneficiari;

3) *echitate* - principiu conform căruia se asigură drepturi egale pentru fiecare solicitant și beneficiar din cadrul Programului FEERM;

4) *previzibilitate* - principiu conform căruia se asigură formarea și gestionarea Programului FEERM în baza documentelor și a actelor normative;

5) *„eficiența energetică înainte de toate”* - principiu conform căruia în deciziile de finanțare va fi acordată prioritate soluțiilor care măjorează eficiența utilizării energiei și care asigură economii maxime de energie prin investiții minime.

II. ELIGIBILITATE ȘI EVALUARE

8. Stimulentele financiare, conform produselor de finanțare, sunt oferite solicitanților în baza următoarelor criterii de eligibilitate:

1) nu au restanțe față de bugetul public național;

2) nu au inițiate proceduri judiciare care ar periclita derularea proiectului de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie;

3) întrunesc următoarele criterii specifice:

a) pentru asociații:

- sunt înregistrate în Registrul de stat al unităților de drept din Republica Moldova;

- dispun de hotărârea adunării generale a asociației privind aprobarea implementării măsurilor de reabilitare energetică a blocului locativ pentru care se solicită oferirea stimulentele financiare din cadrul Programului FEERM, a cuantumului contribuției beneficiarului, precum și a modului de finanțare a acesteia (capital propriu credit bancar sau alte surse neinterzise de legislație și produsele de finanțare), în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

- confirmă disponibilitatea acoperirii contribuției beneficiarului, în conformitate cu prevederile produsului de finanțare;

- nu au restanțe față de prestatorii de servicii intermediare, furnizorii de resurse energetice (energie electrică, gaze naturale, energie termică), apă și canalizare și/sau servicii publice de comunicații electronice, în conformitate cu prevederile produsului de finanțare;

- nu sunt în procedură de insolabilitate sau în curs de lichidare;

b) pentru proprietari ai caselor individuale:

- sunt cetățeni ai Republicii Moldova;

- confirmă disponibilitatea acoperirii contribuției beneficiarului, și anume prin documentele privind veniturile confirmate în cazul achitării acesteia din contul mijloacelor financiare proprii ale proprietarului și/sau decizia băncii de acordare a creditului, după caz, în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile;

- nu au restanțe la serviciile comunale și necomunale prestate conform contractelor încheiate direct cu prestatorii de servicii, precum și pentru întreținerea, deservirea și reparația proprietății comune, în situația în care casele individuale sunt amplasate pe terenurile aferente, transmise în administrarea asociației, și în cazul beneficierii de aceste servicii, indiferent dacă proprietarii acestor case sunt sau nu membri ai asociației menționate, în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile.

9. Proiectele finanțate sau cofinanțate în cadrul Programului FEERM întrunesc cumulativ următoarele cerințe:

1) promovează soluții de renovare, fezabile din punct de vedere tehnico-economic, în conformitate cu cerințele minime de performanță energetică, cu respectarea principiului „eficiența energetică înainte de toate”, în baza raportului de audit energetic efectuat de către un auditor energetic calificat și înregistrat în Registrul electronic al auditorilor energetici;

- 2) soluțiile promovate demonstrează un nivel minim de economii de energie în funcție de categoria măsurilor propuse spre implementare;
- 3) respectă, pentru fiecare categorie de măsuri, plafonul maxim de finanțare stabilit în baza produsului de finanțare respectiv;
- 4) de fezabilitate tehnică, care constă în evaluarea a cel puțin următoarelor aspecte:
- a) relevanța soluțiilor propuse pentru necesitățile specifice ale clădirii/clădirilor;
 - b) corespunderea caracteristicilor sistemelor, tehnologiilor și materialelor propuse cerințelor tehnice minime înaintate;
 - c) respectarea tuturor cerințelor normative și a reglementărilor tehnice aplicabile, inclusiv referitoare la autorizarea lucrărilor de construcție și calitatea în construcții;
 - d) starea tehnică a clădirii;
 - e) corespunderea planului și calendarului de execuție cu setul de măsuri propuse și gradul de complexitate a proiectului în conformitate cu produsul de finanțare respectiv;
 - f) corectitudinea și completitudinea estimărilor privind costurile proiectului, inclusiv ale celor legate de proiectare, instalare, mentenanță etc.;
 - g) capacitatea soluțiilor propuse de asigurare a economiilor de energie și reducere a emisiilor cu efect de seră în raport cu obiectivele propuse;
 - h) prevederea măsurilor ce permit asigurarea acțiunilor de monitorizare, raportare și verificare a rezultatelor proiectelor implementate;
- 5) de fezabilitate economico-financiară, stabilită în baza analizei cost-beneficiu, care constă în evaluarea a cel puțin următoarelor aspecte:
- a) eficiența economică a proiectului, în baza indicatorilor (venitul net actualizat, rata internă de rentabilitate și/sau durata de recuperare a investiției) stabiliți în conformitate cu metoda selectată pentru produsul financiar respectiv;
 - b) capacitatea asigurării contribuției beneficiarului în conformitate cu condițiile de finanțare pentru produsul financiar respectiv;
- 6) care țin de respectarea cerințelor de responsabilitate socială, de mediu și de guvernanță, care constă în evaluarea a cel puțin următoarelor aspecte:
- a) conformitatea proiectului cu prevederile legislației în domeniul protecției mediului și schimbărilor climatice;
 - b) proiectul ar trebui să aibă o abordare sustenabilă, utilizând materiale și tehnologii care au un impact redus asupra mediului și care sunt durabile pe termen lung;
 - c) corespunderea structurii de guvernanță a asociațiilor cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

d) demonstrarea respectării drepturilor sociale în procesul decizional al asociației.

10. La elaborarea și aprobarea produselor de finanțare se ține cont de necesitatea promovării proiectelor în cadrul:

1) gospodăriilor vulnerabile, inclusiv în cele aflate în situație de sărăcie energetică, și, după caz, în cele atribuite la locuințe sociale;

2) asociațiilor reorganizate prin transformare în asociații de proprietari din condominiu în temeiul art. 87 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

3) asociațiilor cu blocuri locative și caselor individuale racordate la SACET;

4) asociațiilor ce demonstrează existența fondului de reparație și dezvoltare;

5) asociațiilor cu blocuri locative unde există sistem de distribuție a agentului termic pe orizontală, inclusiv contoare individuale pentru fiecare apartament racordat.

11. Pentru finanțare sau cofinanțare din resursele Programului FEERM sunt eligibile investiții exclusiv în: (i) măsuri de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie, fezabile din punct de vedere tehnic și economic, inclusiv a celor ce se referă la puncte de reîncărcare pentru vehiculele electrice și a infrastructurii integrate pentru reîncărcarea vehiculelor electrice, în conformitate cu cerințele din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor; (ii) lucrări de reparație sau instalare, care sunt strict necesare pentru a proteja sau facilita implementarea măsurilor identificate în baza raportului de audit energetic și a proiectului tehnic detaliat în cazurile prevăzute de legislație; (iii) servicii de elaborare a documentației de proiect, a expertizei tehnice și a rapoartelor de audit energetic, precum și alte servicii și asistență tehnică necesare pentru pregătirea și implementarea proiectelor care sunt considerate ca parte a contribuției beneficiarului în conformitate cu condițiile produselor de finanțare aplicabile.

12. În cadrul Programului FEERM nu sunt eligibile pentru finanțare sau cofinanțare:

1) proiectele care promovează măsuri de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie la nivel individual de proprietari din condominiu din blocurile locative;

2) proiectele care promovează măsuri privind deconectarea de la SACET sau instalarea sistemelor individuale de producere a energiei termice în raza de acțiune a SACET;

3) proiectele care promovează măsuri de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul construcțiilor temporare sau care nu sunt date în exploatare, cu excepțiile stabilite în conformitate cu produsul de finanțare;

4) clădiri nesigure, cu probleme structurale grave, constatate în baza raportului de expertiză tehnică a clădirii, elaborat în conformitate cu cerințele legislației;

5) lucrări de reparație a clădirilor, a unităților acestora și a sistemelor ingineresti aferente, în urma cărora nu se obțin economii de energie măsurabile directe, cu excepția

lucrărilor de reparație sau instalare, în conformitate cu produsul de finanțare, care sunt strict necesare pentru a proteja sau a facilita implementarea măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie eligibile spre finanțare sau cofinanțare în cadrul Programului FEERM și care se încadrează în plafonul maxim de finanțare, stabilit conform produsului de finanțare respectiv.

13. Stimulentele financiare, în conformitate cu produsul de finanțare aplicabil în cadrul Programului FEERM, pot fi oferite solicitanților pentru cofinanțarea proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă, finanțate de donatori, parteneri de dezvoltare, autorități/instituții publice, asociații.

14. Cheltuieli neeligibile din contul stimulentei financiare, precum și al contribuției beneficiarului în cadrul Programului FEERM, sunt:

1) costuri pentru achiziția de aceleași bunuri și servicii ori pentru aceeași cotă-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat;

2) costuri suportate de către solicitant la componenta II înainte de depunerea cererii, cu excepția costurilor serviciilor de elaborare a rapoartelor de audit energetic efectuate de către un auditor energetic calificat și înregistrat în Registrul electronic al auditorilor energetici și costurile serviciilor de proiectare;

3) achiziționarea bunurilor de mână a doua (second hand), cu excepția situațiilor prevăzute în manualul operațional pentru implementarea Programului FEERM;

4) impozite și taxe care nu se includ în valoarea bunurilor, conform situațiilor financiare, cu excepția TVA;

5) plăți de locațiune a spațiilor și echipamentelor, care nu sunt necesare pentru implementarea proiectelor finanțate sau cofinanțate în cadrul Programului FEERM;

6) consumabile și cheltuieli administrative;

7) cheltuieli de remunerare a membrilor organelor de conducere și a angajaților asociației;

8) costurile aferente amenajării teritoriului, exploatarea instalațiilor, de întreținere și reparație a clădirii, cu excepția celor menționate la pct. 11;

9) achiziționarea de terenuri și clădiri;

10) achiziția de autovehicule pentru necesitățile asociației, ale membrilor organelor de conducere și ale angajaților asociației.

III. COMPONENTELE ȘI ACTIVITĂȚILE PRINCIPALE

ALE PROGRAMULUI FEERM

15. Activitățile Programului FEERM sunt structurate în următoarele componente:

- 1) componenta I - informare și promovare;
- 2) componenta II - identificare, selectare și finanțare;
- 3) componenta III - monitorizare și evaluare.

Secțiunea 1

Componenta I - informare și promovare

16. Componenta I are scopul de diseminare a informației privind obiectivele, produsele de finanțare disponibile și avantajele acestora, condițiile de eligibilitate și evaluare, derularea implementării tuturor etapelor Programului FEERM pentru eliminarea barierelor informaționale și pentru atingerea obiectivului privind valorificarea resurselor financiare în cadrul acestuia.

17. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă:

1) acordă suport informațional asociațiilor și proprietarilor caselor individuale pentru a facilita participarea acestora la Programul FEERM;

2) elaborează materiale promoționale, inclusiv prin furnizarea către publicul larg a informațiilor și a sfaturilor tehnice specializate, precum și a exemplelor de soluții tehnologice fiabile oferite de piață pentru reabilitarea energetică a clădirilor rezidențiale și pentru creșterea gradului de conștientizare a efectului diferitelor grade de renovare (simplă, medie și majoră) asupra performanței energetice a clădirilor;

3) elaborează ghidul de aplicare la Programul FEERM și îl publică pe site-ul web oficial al acesteia;

4) organizează evenimente de promovare a Programului FEERM.

Secțiunea a 2-a

Componenta II - identificare, selectare și finanțare

18. Stimulentele financiare se acordă beneficiarilor Programului FEERM în limitele bugetului disponibil, având scopul de facilitare a realizării proiectelor de renovare a blocurilor locative și a caselor individuale prin implementarea măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie.

19. Stimulentul financiar sub formă de grant se acordă următoarelor categorii de beneficiari:

- 1) asociații;
- 2) proprietari ai caselor individuale.

20. Stimulentul financiar sub formă de alocație se acordă beneficiarilor Programului FEERM, proprietari din condominiu și proprietari ai caselor individuale. Alocațiile sunt

acordate din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice și/sau resurselor financiare atrase sub formă de donații sau granturi în baza acordurilor semnate cu partenerii de dezvoltare și cu donatorii.

21. Suma alocației constituie cel mult 100% din valoarea contribuției beneficiarului pentru investiția eligibilă în conformitate cu prevederile produsului de finanțare. Suma alocației este corelată cu categoria de vulnerabilitate energetică a gospodăriei vulnerabile din care face parte proprietarul respectiv, după caz. Suplimentar, pentru proprietarii din condominiu, suma alocațiilor este corelată cu cota de contribuție a proprietarului respectiv din condominiu la finanțarea cheltuielilor asociației, conform prevederilor Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu.

22. Grantul constituie cel mult 70% din valoarea investiției eligibile și nu poate depăși plafonul maxim de finanțare stabilit în conformitate cu produsul de finanțare aplicabil pentru fiecare categorie de beneficiari. La stabilirea valorii grantului, în conformitate cu condițiile produsului financiar respectiv, se vor lua în considerare prevederile stabilite la art. 13 alin. (2) și alin. (5) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor.

23. Mijloacele financiare sunt acordate exclusiv pentru acoperirea cheltuielilor investiției eligibile, în conformitate cu produsul de finanțare aprobat de Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă în conformitate cu statutul acesteia.

24. Fiecare produs de finanțare dezvoltat în cadrul Programului FEERM specifică, dar nu se limitează la următoarele aspecte:

- 1) categoria de beneficiari eligibilă;
- 2) condițiile acordării stimulentele financiare;
- 3) categoriile de măsuri de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie, precum și lucrările de reparație a clădirilor eligibile pentru finanțare;
- 4) plafonul maxim de finanțare stabilit pentru fiecare categorie de măsuri;
- 5) lista indicativă a măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie pentru fiecare categorie de beneficiari;
- 6) indicatorii principali de proiect pentru fiecare categorie de măsuri;
- 7) cerințele detaliate cu privire la tipul și la caracteristicile materialelor și ale echipamentelor eligibile pentru finanțare.

25. Principiile, procedurile și regulile ce urmează a fi aplicate la implementarea fiecărui produs financiar se descriu în manualul operațional pentru implementarea Programului FEERM și în ghidul de aplicare la Programul FEERM, aprobate în conformitate cu statutul Instituției Publice Centrului Național pentru Energie Durabilă.

26. Modalitatea de identificare, selectare și finanțare a beneficiarilor în cadrul

componentei II este prevăzută în manualul operațional pentru implementarea Programului FEERM și descrisă în ghidul de aplicare al acestuia, care include, dar fără a se limita, următoarele aspecte:

1) modalitatea de depunere și colectare a cererilor de participare;

2) principiile, procedurile și regulile aplicate pentru evaluarea eligibilității și a fezabilității tehnice, economico-financiare și de mediu, selectarea și modul de acordare a stimulentele financiare;

3) procedura de aprobare a finanțării;

4) etapele și modul de implementare a proiectelor acceptate spre finanțare;

5) proiectul contractului de finanțare și procedura de semnare a acestuia;

6) modalitatea de finanțare;

7) monitorizarea procesului de implementare și postimplementare;

8) condițiile de modificare și încetare a contractului de finanțare și efectele încetării;

9) formulare, modele și șabloane aplicabile actelor necesare etc.

27. Pentru a accesa produsele de finanțare ale Programului FEERM, fiecare solicitant depune o cerere/formular de aplicare, la care se anexează un set de acte obligatorii indicate în manualul operațional pentru implementarea Programului FEERM și în ghidul de aplicare al acestuia.

28. Perioada de înscriere și de depunere a cererilor de participare este anunțată pe site-ul web oficial al Ministerului Energiei și al Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă.

29. Acordarea stimulentele financiare în cadrul Programului FEERM este condiționată de asigurarea contribuției beneficiarului în valoare egală cu diferența dintre valoarea totală a proiectului și valoarea stimulentele financiare eligibile în conformitate cu condițiile produsului de finanțare aplicabil.

30. Beneficiarii care nu dispun de resurse financiare proprii suficiente pentru implementarea proiectului aprobat spre finanțare pot acoperi insuficiența de capital din surse creditare, din contul programelor sau al proiectelor finanțate de donatori, parteneri de dezvoltare, autorități/instituții publice, asociații sau prin intermediul contractelor de performanță energetică în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (13) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

31. Beneficiarii pot solicita stimulente financiare până la atingerea plafonului maxim de finanțare stabilit în conformitate cu produsul de finanțare aplicabil pentru fiecare categorie de beneficiari.

32. Responsabilitățile privind implementarea proiectului sunt stabilite în

conformitate cu produsul de finanțare aplicabil și cu condițiile contractului de finanțare.

33. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă acordă suport informațional și metodologic, precum și ghidaj, beneficiarului în procesul de implementare a proiectului, la solicitarea ultimului.

Secțiunea a 3-a

Componenta III - monitorizare și evaluare

34. Activitățile componentei III au scopul de a monitoriza realizarea proiectelor finanțate sau cofinanțate în cadrul Programului FEERM, de a identifica și de a diminua riscurile care pot influența implementarea cu succes a proiectului, inclusiv prin neasigurarea nivelului minim de economii de energie pentru fiecare categorie de măsuri implementate, și pot afecta negativ durabilitatea măsurilor implementate.

35. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă asigură evaluarea de prefinanțare, monitorizarea și evaluarea postfinanțare privind implementarea fiecărui proiect finanțat în cadrul Programului FEERM, ceea ce presupune:

1) urmărirea respectării condițiilor de finanțare și a utilizării resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de finanțare;

2) monitorizarea procesului de achiziții a bunurilor și a serviciilor în conformitate cu condițiile contractului de finanțare și colectarea datelor cu privire la costurile totale de proiect, la categoriile principale de cheltuieli și costurile măsurilor individuale;

3) monitorizarea procesului de implementare, a respectării etapelor și calendarului de implementare;

4) colectarea datelor relevante privind indicatorii de eficiență energetică, valorificarea surselor regenerabile de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră pe categorii de măsuri implementate;

5) evaluarea impactului măsurilor implementate.

36. Perioada de monitorizare postimplementare a beneficiarilor Programului FEERM constituie 24 de luni de la data finalizării proiectului.

37. În cazul nerespectării condițiilor Programului FEERM, beneficiarul stimulentei financiare este obligat să ramburseze mijloacele financiare valorificate în vederea realizării proiectului.

38. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă asigură publicarea pe site-ul web al acesteia a listei beneficiarilor proiectelor finanțate sau cofinanțate din resursele financiare ale Programului FEERM, precum și întocmește rapoarte de monitorizare, evaluare și verificare finală a fiecărui proiect finanțat în cadrul Programului FEERM.

39. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă asigură elaborarea

și punerea în aplicare a unui sistem de monitorizare, raportare și verificare anuală a economiilor de energie obținute în urma implementării măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul proiectelor finanțate sau cofinanțate din resursele financiare ale Programului FEERM.

IV. MONITORIZAREA PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI FEERM

Secțiunea 1

Perioada de implementare, bugetul Programului

FEERM și estimarea costurilor

40. Perioada de implementare a Programului FEERM este corelată cu durata implementării schemei de obligații în domeniul eficienței energetice prin intermediul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2023.

41. Bugetul Programului FEERM este constituit din mijloacele financiare colectate în cadrul Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026, din granturi și donații din partea partenerilor de dezvoltare și/sau a organizațiilor internaționale, din mijloacele financiare prevăzute în cadrul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice pentru implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, precum și din alte mijloace neinterzise de lege.

42. Bugetul Programului FEERM este parte a bugetului Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, aprobat în conformitate cu statutul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă.

43. Cheltuielile administrative ale Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă privind gestionarea, monitorizarea și controlul implementării Programului FEERM sunt suportate din bugetul anual al acesteia. Plafonul acestor cheltuieli se stabilește la aprobarea bugetului Programului FEERM, în mărime de până la 10% din bugetul anual al acestuia, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (3) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

44. Gestionarea mijloacelor financiare ale Programului FEERM se realizează de Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă în conformitate cu prevederile statutului acesteia.

Secțiunea a 2-a

Indicatori de monitorizare a Programului FEERM

45. În procesul de implementare a Programului FEERM, Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă urmărește realizarea următorilor indicatori de produs:

1) Organizarea a cel puțin patru activități de mediatizare și informare cu privire la promovarea Programului FEERM;

2) asigurarea renovării unei suprafețe încălzite de cel puțin 373 mii m² în blocurile locative și cel puțin 134 mii m² în casele individuale;

3) realizarea a minimum 5.76 mii tone echivalent petrol de noi economii de energie la consumatorii finali din sectorul rezidențial.

46. În procesul de implementare a Programului FEERM, Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă urmărește realizarea următorilor indicatori de rezultat:

1) cel puțin 50% din suprafețele încălzite supuse renovării în cadrul Programului FEERM revin gospodăriilor vulnerabile, inclusiv celor aflate în situație de sărăcie energetică stabilite în conformitate cu produsele de finanțare, și, după caz, celor atribuite la locuințele sociale;

2) cel puțin 75% din valoarea stimulentei financiare acordate este alocată pentru acoperirea cheltuielilor pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie în cadrul blocurilor locative;

3) cel puțin 50% din valoarea stimulentei financiare acordate vor fi alocate asociațiilor cu blocuri locative, racordate la SACET.

Secțiunea a 3-a

Implementarea și supravegherea Programului FEERM

47. Gestionarea, monitorizarea și controlul Programului FEERM se realizează de către Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă în conformitate cu manualul operațional pentru implementarea acestuia.

48. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă, după examinarea de către Comitetul de finanțare și risc, elaborează și prezintă anual spre aprobare Consiliului Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă și Ministerului Energiei un raport privind implementarea Programului FEERM și atingerea indicatorilor de impact, cu publicarea acestuia pe site-ul web oficial al Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă.

49. Pentru implementarea măsurilor în domeniul eficienței energetice prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, Ministerul Energiei, cu suportul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, asigură planificarea, executarea și raportarea alocațiilor bugetare, în conformitate cu regulile și cu principiile stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

50. Comitetul de finanțare și risc al Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă examinează raportul de evaluare a dosarelor solicitanților de stimulente financiare din cadrul Programului FEERM și decide cu privire la acceptarea sau respingerea

spre finanțare a acestora.

51. În procesul de examinare, Comitetul de finanțare și risc al Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă se conduce de condițiile și criteriile de evaluare stipulate în prezenta hotărâre, de produsul de finanțare și de manualul operațional de implementare a Programului FEERM.

52. Funcția de supraveghere și de evaluare a activităților și a modului de implementare a Programului FEERM este exercitată de Consiliul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă în conformitate cu statutul Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă.

Anexa nr. 2

la Hotărârea Guvernului nr.251/2024

Modificările

ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

1. Hotărârea Guvernului nr. 1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 515-518, art. 1276) se modifică după cum urmează:

1) în anexa nr. 1:

a) punctul 39 se completează cu subpunctul 17 cu următorul cuprins:

„17) emite ordine și dispoziții executorii pentru angajații Centrului și verifică executarea acestora”;

b) la punctul 49, în subpunctele 1) și 2), textul „5 (cinci) ani” și, respectiv, cuvintele „cinci ani” se substituie, în ambele cazuri, cu cuvintele „doi ani”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 141/2014 privind crearea sistemului de statistică energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 53-59, art. 165), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) pe tot parcursul textului hotărârii și al anexei, cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Energiei”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) în anexă:

a) pe tot parcursul textului, cuvintele „Agenția pentru Eficiență Energetică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă”, la forma gramaticală corespunzătoare;

b) la punctul 2.1 subpunctul 3, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă în care Ministerul Energiei are calitatea de fondator - de datele privind eficiența energetică și sursele de energie regenerabilă, inclusiv de datele referitoare la proiectele finanțate din sursele financiare ale Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă și/sau cu suportul financiar al acestuia”.